

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“
DANAS VAS INFORMIŠEMO O MOLJCU PARADAJZA I MERAMA NJEGOVE KONTROLE U ZATVORENOM PROSTORU

.....

MOLJAC PARADAJZA JE ŠTETOČINA POREKLOM IZ JUŽNE AMERIKE. U EVROPI JE PRVI PUT REGISTROVANA U ŠPANIJI 2006. GODINE I DO DANAS SE PROŠIRILA U VEĆINU EVROPSKIH ZEMALJA. U NAŠOJ ZEMLJI PRVI PUT JE REGISTROVANA 2011. GODINE I DANAS PREDSTAVLJA NAJZNAČAJNIJU ŠTETOČINU U PROIZVODNJI PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU.

PARADAJZ JE UGROŽEN U SVIM FAZAMA RAZVOJA. ŠTETE PRAVE LARVE KOJE SE HRANE SVIM NADZEMNIM DELOVIMA BILJAKA. NA LISTOVIMA PRAVE KARAKTERISTIČNA OŠTEĆENJA U VIDU MINA HRANEĆI SE MEZOFILOM LISTA OSTAVLJAJUĆI EPIDERMIS NE OŠTEĆEN. PLODOVI SU UGROŽENI U SVIM FAZAMA RAZVOJA, OD ZAMETANJA DO BERBE. NAPADNUTI PLODOVI SU UPRLJANI IZMETOM I PODLOŽNI SU INFEKCIJAMA RAZLIČITIH PROUZROKOVAČA TRULEŽI, ŠTO DOVODI DO SMANJENJA KVALITETA I GUBITKA NJIHOVE TRŽIŠNE VREDNOSTI.

MOLJAC PARADAJZA IMA VISOK REPRODUKTIVNI POTENCIJAL. LARVE NE ULAZE U DIJAPAUZU SVE DOK IMAJU ČIME DA SE HRANE. U PROIZVODNJI PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU, GDE SE TOKOM CELE GODINE PROIZVODI PARADAJAZ, MOLJAC PARADAJZA MOŽE RAZVITI OD 10 DO 12 GENERACIJE GODIŠNJE.

NA FEROMONSKIM KLOPKAMA KOJE SU POSTAVLJENE U USEVE PARADAJZA REGISTRUJU SE VISOKE BROJNOSTI ODRASLIH JEDINKI MOLJCA PARADAJZA. PREGLEDOM BILJAKA PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU, IZ DRUGE SADNJE, UOČENO JE PRISUSTVO LARVI I MINA NA LIŠĆU USLED NJIHOVE ISHRANE, KAO I UBUŠENJA NA PLODOVIMA.

PREPORUKA

MERE KONTROLE MOLJCA PARADAJZA SU VEOMA SLOŽENE. HEMIJSKE MERE ZAŠTITE SU SAMO KOREKTIVNE MERE, A ZA USPEŠNU KOTROLU TE ŠTETOČINE POTREBNO JE STALNO SPROVOĐENJE SVIH RASPOLOŽIVIH NEPESTICIDNIH MERA KOJE PODRAZUMEVAJU:

- POSTAVLJANJE FEROMONSKIH KLOPKI ZA REGISTROVANJE PRISUSTVA I PRAĆENJE NIVOVA POPULACIJE, A TAKOĐE I ZA IZLOVLJAVANJE IMAGA;
- POSTAVLJANJE VODENIH KLOPKI SA KOJIMA JE MOGUĆE JOŠ MASOVNIJE IZLOVLJAVANJE IMAGA;
- POSTAVLJANJE MREŽE PROTIV INSEKATA NA ULAZ U OBJEKAT, KAO I NA MESTA ZA PROVETRAVANJA OBJEKTA;
- UNIŠTAVANJE NAPADNUTIH LISTOVA I PLODOVA
- UNIŠTAVANJE KOROVA

- BIOLOŠKA BORBA TJ. UPOTREBA PRIRODNIH NEPRIJATELJA. VEOMA EFIKASNE STENICE PREDATORI U KONTROLI MOLJCA PARADAJZA SU ***Macrolophus pygmaeus*** I ***Nesidiocoris tenuis***. ODRASLE JEDINKE I LARVE OVIH STENICA SE HRANE JAJIMA I LARVAMA MOLJCA PARADAJZA. NA NAŠEM TRŽIŠTU POSTOJI NEKOLIKO KOMERCIJALNIH PREPARATA SA OVIM STENICAMA POPUT MIRACLE, NESIBUG I DRUGI.

PORED NEPESTICIDNIH MERA, PREPORUČUJE SE I PREGLED BILJAKA NA PRISUSTVO MOLJCA PARADAJZA. UKOLIKO SE UOČI PRISUSTVO OVE ŠTETOČINE, PREPORUČUJE SE PRIMENA NEKOG OD REGISTROVANIH INSEKTICIDA UZ OBAVEZNO POŠTOVANJE PROPISANE KARENCE:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA	KARENCA
CORAGEN 20 SC	Hlorantraniliprol	0,175-0,2 L/HA	1 DAN
AVAUNT 15 SC	Indoksakarb	0,17-0,25 L/HA	3 DANA
AMPLIGO 150 ZC	Hlorantraniliprol + Lambda-cihalotrin	0,4 L/HA	3 DANA

UKOLIKO SU U PLASTENIKU PRISUTNI KORISNI ORGANIZMI, PRILIKOM PRIMENE INSEKTICIDA PREDNOST TREBA DATI SELEKTIVNIM PREPARATIMA KOJI ĆE OČUVATI POPULACIJU KORISNIH STENICA.

SLIKA 1. ODRASLE JEDINKE, JAJA I LARVA MOLJCA PARADAJZA

SLIKA 2. OŠTEĆENJA NA LISTOVIMA USLED ISHRANE LARVI MOLJCA PARADAJZA

SLIKA 3. OŠTEĆENJA OD MOLJCA PARADAJZA NA PLODOVIMA

SLIKA 4. ULOVI ODRASLIH JEDINKI MOLJCA PARADAJZA NA FEROMONSKOJ KLOPCI

SLIKA 5. KLOPKA ZA MASOVNO IZLOVLJAVANJE ODRASLIH JEDINKI

SLIKA 6. PREDATORSKA STENICA *Nesidiocoris tenuis* NA LISTU PARADAJZA

SLIKA 7. ŠTETE OD MOLJCA PARADAJZA U PLASTENIKU

.....
POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE
INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI
NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE
WWW.PISVOJVODINA.COM